

1 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรคัตสรที่แตกต่างกันกับระดับการดูแลตนเองของผู้ป่วยที่มีกลุ่มอาการเนปโฟรติก ตลอดจนศึกษาถึงระดับความรู้และระดับการดูแลตนเองของผู้ป่วยที่มีกลุ่มอาการเนปโฟรติก พร้อมทั้งหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนความรู้และคะแนนการดูแลตนเองของผู้ป่วย ตัวแปรคัตสรดังกล่าวได้แก่

1. เพศ แบ่งเป็นเพศหญิง 45 คน เพศชาย 45 คน
2. อายุ แบ่งระดับเป็นเด็กวัยรุ่น วัยผู้ใหญ่ และวัยกลางคน กลุ่มละ 30 คน
3. การศึกษา แบ่งเป็นระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาและอุดมศึกษา
4. รายได้ครอบครัว แบ่งเป็น ผู้มีรายได้น้อย ผู้มีรายได้ปานกลาง ผู้มีรายได้

ค่อนข้างสูง

5. ระยะเวลาของการรักษา แบ่งเป็นระยะเวลาเป็นโรคน้อย ระยะเวลาเป็นโรคปานกลางและระยะเวลาเป็นโรคนานมาก
6. จำนวนครั้งของการเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล แบ่งเป็นจำนวนครั้งที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลต่ำ ปานกลางและสูงตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้ป่วยที่มีกลุ่มอาการเนปโฟรติคมาติดตามการรักษาที่คลินิกโรคไตของแผนกผู้ป่วยนอก และผู้ป่วยที่รับไว้รักษาตัวในโรงพยาบาลในแผนกผู้ป่วยในของโรงพยาบาลรัฐบาล โดยเก็บกลุ่มตัวอย่างประชากรจากโรงพยาบาลที่รับผู้ป่วยทั่วไป (General Hospitals) ที่มีขนาด 300 เตียงขึ้นไป มีคลินิกโรคไตและ

เป็นโรงพยาบาลที่มีสถาบันผลิตพยาบาลวิชาชีพเป็นหน่วยงานรวมอยู่ด้วยภายในเขตกรุงเทพมหานคร ได้จำนวนโรงพยาบาลตามเกณฑ์กำหนด 7 แห่ง ทั้งนี้จะสุ่มตัวอย่างประชากรจากโรงพยาบาลทั้ง 7 แห่ง รวมจำนวนทั้งสิ้น 90 คน โดยการคัดเลือกผู้ป่วยที่มาตรวจตามนัดหรือผู้ป่วยใน แผนกอายุรกรรมตามเกณฑ์แล้วจึงสุ่มแบบ Self Selected Samples ลักษณะตัวอย่างประชากรมีดังนี้

1. มีอายุ 15 ปีขึ้นไป
2. ไม่มีภาวะแทรกซ้อนต่าง ๆ รุนแรง
3. ยินดีและร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
4. ในกรณีเป็นผู้ป่วยใน ต้องอยู่ในโรงพยาบาลมาแล้วอย่างน้อย 3 วัน และในกรณีเป็นผู้ป่วยนอกต้องมาตรวจตามนัดเป็นครั้งที่ 2 ขึ้นไป ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนผู้ป่วยที่สุ่มมาจากโรงพยาบาลต่าง ๆ และวันที่มีคลินิก

โรงพยาบาล	จำนวนผู้ป่วยทั้งหมด*	มีคลินิกวัน				จำนวนที่สุ่มมา
		จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	
รามธิบดี	120	13-15.00				12
ศิริราช	400				13-15.00	36
จุฬาลงกรณ์	200			13-15.00		18
พระมงกุฎเกล้า	100			13-15.00		9
ตำรวจ	30			13-15.00		3
ราชวิถี	30		13-15.00			3
วชิระ	100		13-15.00			9
รวม	980					90

*ได้จากเจ้าหน้าที่ประจำแผนกทะเบียนคลินิกโรคไตของแต่ละโรงพยาบาล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยศึกษาจากเอกสาร วรรณคดี การวิจัยที่เกี่ยวข้องและประสบการณ์การทำงานเป็นหลักในการสร้างแบบสอบถาม

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ป่วยที่มีกลุ่มอาการ เนปโฟรติก เป็นข้อมูลทั้งแบบปลายเปิดและปลายปิดจำนวน 11 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถาม เพื่อประเมินระดับการดูแลตนเองของผู้ป่วยที่มีกลุ่มอาการ เนปโฟรติก มีทั้งหมด 23 ข้อ เป็นข้อคำถามที่มีคำตอบให้เลือก 3 ข้อ และเติมคำอื่น ๆ โปรกระบุอีก 1 ข้อ มีลักษณะดังนี้ คือ

คำตอบข้อใดข้อหนึ่งใน 3 ข้อ จะเป็นคำตอบที่ถูกต้องตามความเป็นจริงครบถ้วน คิดค่าคะแนนเท่ากับ 3 คะแนน

คำตอบข้อใดข้อหนึ่งใน 3 ข้อ จะเป็นคำตอบที่ถูกต้องตามความเป็นจริงแต่เพียงบางส่วน คิดค่าคะแนนเท่ากับ 2 คะแนน

คำตอบข้อใดข้อหนึ่งใน 3 ข้อ จะเป็นคำตอบที่ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริงหรือเป็นคำตอบที่ตอบว่าไม่ทราบ คิดค่าคะแนนเท่ากับ 1 คะแนน

คำตอบข้อสุดท้ายจะเป็นข้ออื่น ๆ โปรกระบุให้เติมคำหากมีการปฏิบัติตนนอกเหนือจากที่ผู้วิจัยได้กล่าวถึง และคิดค่าคะแนนให้ตามความจริงเช่นเดียวกัน

ยกตัวอย่าง ในข้อ 1 ของแบบสอบถามตอนที่ 2 คือ

1. เมื่อแพทย์นี้มาตรวจที่คลินิกของโรงพยาบาล ท่านปฏิบัติ ดังนี้

- มาตรวจสม่ำเสมอ
- ไม่สม่ำเสมอโดยฉับพลันบ่อยครั้ง
- นาน ๆ มาครั้งหนึ่งโดยฉับพลันบ่อยครั้ง
- อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ในกรณีที่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบข้อความอันคับแค้น ซึ่งเป็นคำตอบที่ถูกตรงตามความจริง ผู้วิจัยจะให้คะแนนเท่ากับ 3 คะแนน แต่ถ้าผู้ตอบแบบสอบถามตอบข้อความอันคับที่ 2 ซึ่งเป็นคำตอบที่ถูกตรงเพียงบางส่วน ผู้วิจัยจะคิดค่าคะแนนเท่ากับ 2 คะแนน แต่ถ้าผู้ตอบแบบสอบถามตอบข้อความอันคับที่ 3 ซึ่งเป็นคำตอบที่ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง ผู้วิจัยจะให้คะแนนเท่ากับ 1 คะแนน ทั้งนี้ การเรียงลำดับของคำตอบจะไม่ตรงตามนี้เสมอไปทุกข้อ บางข้อข้อความที่ไม่ถูกต้องตามความจริงอาจจะอยู่ด้านบนสุด ทั้งนี้ เพื่อป้องกันมิให้ผู้ป่วยเผลอคำตอบได้ ในกรณีที่ผู้ป่วยได้มีการปฏิบัติตนนอกเหนือจากที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ให้โดยเติมคำหรือข้อความลงไปข้ออื่น ๆ โปรดระบุ ตามความเป็นจริงที่ปฏิบัติอยู่ ผู้วิจัยพิจารณาให้ค่าคะแนนตามความเป็นจริง เช่น ตัวอย่างแบบสอบถามตอนที่ 2 ข้อ 2 ดังนี้

2. เมื่อท่านทราบว่า เป็นโรคไต ท่านปฏิบัติอย่างไร

- งดสูบบุหรี่และงดดื่มสุราโดยเด็ดขาด
- พยายามพักผ่อนอย่างน้อยวันละ 6-8 ชั่วโมง
- ไม่ทราบ
- อื่น ๆ โปรดระบุ..... งดรับประทานของเค็มจัด รับประทานเมื่อเวลาเป็นหวัด ฯลฯ

เมื่อพิจารณาข้อความที่ผู้ป่วยเพิ่มเติมมา เห็นว่าถูกต้องตรงตามความเป็นจริงก็มากจึงพิจารณาคะแนนให้เท่ากับ 3 คะแนนเต็ม แต่ถ้าผู้ป่วยเติมข้อความจริงแต่เพียงบางส่วน

หรือมิได้ปฏิบัติสม่ำเสมอ เช่น..... "พยายามงดรับประทานของเค็มจัด" ฯลฯ คิดค่าคะแนนเท่ากับ 2 คะแนน หรือ... "ปฏิบัติตามปกติ" ฯลฯ คิดค่าคะแนนเท่ากับ 1 คะแนน ดังนี้ เป็นต้น

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเพื่อประเมินผลระดับความรู้เรื่องกลุ่มอาการเนโฟรติกของผู้ป่วยที่มีกลุ่มอาการเนโฟรติก มีทั้งหมด 27 ข้อ เป็นข้อคำถามที่มีคำตอบให้เลือก 3 ข้อ และให้เติมคำอื่น ๆ โปรกระบุอีก 1 ข้อ มีลักษณะเช่นเดียวกับแบบสอบถามตอนที่ 2 การคิดค่าคะแนนก็ใช้หลักการเดียวกัน

ยกตัวอย่าง ในข้อ 3 ของแบบสอบถามตอนที่ 3 คือ

3. อาการที่อาจพบได้บ่อย ๆ ของโรคไตที่ท่านเป็นอยู่ คือ

- ไม่ทราบ
- บัสสาวะใสเป็นฟอง
- อาการบวม
- อื่น ๆ โปรกระบุ

ในกรณีที่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบข้อความอันดับที่ 2 ซึ่งเป็นคำตอบที่ถูกต้องตามความเป็นจริงบางส่วน ผู้วิจัยจะให้คะแนนเท่ากับ 2 คะแนน แต่ถ้าตอบข้อความอันดับที่ 3 ถือเป็นคำตอบที่ถูกต้องที่สุดตามความเป็นจริง คิดค่าคะแนนเท่ากับ 3 คะแนน แต่ถ้าผู้ป่วยตอบข้ออื่น ๆ โปรกระบุ.... โดยเติมข้อความลงไปผู้วิจัยจะพิจารณาจากสภาพความเป็นจริงว่า ข้อความนั้น ๆ ถูกต้องตรงตามความเป็นจริงเพียงใด และคิดคะแนนให้เป็น 1 2 และ 3 คะแนน ตามลำดับ เช่น ถ้าเติมว่า

..... เวลาบวมมากทั้งตัว บัสสาวะไม่ค่อยออก ถือว่าเป็นอาการที่ถูกต้องตามความเป็นจริงขณะมีอาการบวม คิดค่าคะแนนเท่ากับ 3 คะแนน

..... บัสสาวะปกติ ถือเป็นอาการที่ปกติที่ผู้ป่วยควรจะทราบอยู่แล้ว คิดค่าคะแนนเท่ากับ 1 คะแนน

..... บัสดาวะบอยเวลากลางคืน ถือเป็นอาการเริ่มแรกของภาวะไตวายเรื้อรัง คิดค่าคะแนนเท่ากับ 1 คะแนน

..... หนาววมเวลารับประทานอาหารรสเค็มจัด พิจารณาจากความเป็นจริง คิดค่าคะแนนเท่ากับ 2 คะแนน

..... บวมที่เท้า 2 ข้างเวลารับประทานอาหารรสเค็มจัด พิจารณาจากความเป็นจริง คิดค่าคะแนนเท่ากับ 2 คะแนน

การทำวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ของคะแนน ในการประเมินระดับความรู้เรื่องกลุ่มอาการ เนโฟไฟติกและระดับการดูแลตนเองไว้ดังนี้ คือ

ถ้าได้ระดับคะแนนตั้งแต่ 0.00-1.55 คะแนน หมายถึงมีระดับความรู้หรือระดับการดูแลตนเองน้อย

ถ้าได้ระดับคะแนนตั้งแต่ 1.56-2.55 คะแนน หมายถึงมีระดับความรู้หรือระดับการดูแลตนเองปานกลาง

ถ้าได้ระดับคะแนนตั้งแต่ 2.56-3 คะแนน หมายถึง มีระดับความรู้หรือระดับการดูแลตนเองดี

การหาความตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถาม (Content Validity)

ในการหาความตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้เลือกผู้ทรงคุณวุฒิทาง การแพทย์และการพยาบาล ซึ่งมีประสบการณ์ในการดูแลรักษาและการให้การพยาบาลผู้ป่วยโรคไตประเภทย่อยแพทย์ 4 ท่าน และพยาบาล 6 ท่าน รวมเป็น 10 ท่าน*

* รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 10 ท่านอยู่ในภาคผนวก หน้า 123

ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอความร่วมมือในการตรวจแบบสอบถาม จากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไปติดต่อผู้ทรงคุณวุฒิด้วยตนเองเพื่อหาความตรงตามเนื้อหาและนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ และเลือกข้อที่ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นตรงกันร้อยละ 80 ไว้ แบบสอบถามตอนที่ 2 จำนวนทั้งหมด 23 ข้อ เมื่อนำไปหาความตรงตามเนื้อหา ได้รับการปรับปรุง 8 ข้อ ตัดออก 5 ข้อ คงเหลือ 18 ข้อ และแบบสอบถามตอนที่ 3 จำนวนทั้งหมด 27 ข้อ นำไปหาความตรงตามเนื้อหาได้รับการปรับปรุง 8 ข้อ ตัดออก 5 ข้อ คงเหลือ 22 ข้อ

การนำแบบสอบถามไปทดลองใช้

ผู้วิจัยได้ทดลองนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับตัวอย่างประชากรที่มีคุณสมบัติเหมือนกับกลุ่มตัวอย่างประชากรจริง จำนวน 10 คน จึงได้ปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งเพื่อให้ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น คงเหลือแบบสอบถามตอนที่ 2 จำนวน 17 ข้อ และตอนที่ 3 จำนวน 21 ข้อ

ข้อคำถามที่ตัดออก 1 ข้อทั้งในตอนที่ 2 และตอนที่ 3 รวมจำนวน 2 ข้อนี้เป็นข้อที่กล่าวถึงการปฏิบัติตัวระหว่างการรักษาพยาบาลรอยโรคและข้อควรระวังอาการข้างเคียงของยา สเตียรอยด์ที่มีปัญหาจาก การเรียกชื่อยาชนิดนี้ของแพทย์เพื่อความเหมาะสมของแต่ละสถานที่จึงมีความแตกต่างกันไปในแต่ละโรงพยาบาล ผู้วิจัยจึงตัดข้อคำถาม 2 ข้อนี้ออก

การหาความเที่ยงของแบบสอบถาม (Reliability)

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปใช้กับตัวอย่างประชากรที่มีคุณสมบัติเหมือนกับกลุ่มตัวอย่างประชากรที่จะศึกษาจำนวน 20 คน แล้วคำนวณหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์ แอลฟา (α Coefficient) ของ ครอนบาช (Cronbach)* ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 เท่ากับ 0.77

* รายละเอียดการหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถามอยู่ในภาคผนวกหน้า 102, 103

และ 0.76 ตามลำดับ

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไปติดต่อกับผู้อำนวยการโรงพยาบาลทั้ง 7 แห่งดังกล่าว เพื่อเข้าชี้แจงวัตถุประสงค์ในการวิจัย และขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถามผู้ป่วยที่มีกลุ่มอาการ เนปโฟรติกด้วยตนเอง พร้อมทั้งกำหนดวันและเวลาในการแจกแบบสอบถาม แล้วผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยจำนวน 1 คน ได้ทำการแจกแบบสอบถามผู้ป่วยที่ถูกเลือกไว้ตามคุณสมบัติที่ต้องการ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้มีการชี้แจงให้ผู้ช่วยเหลือในการเก็บข้อมูลได้เข้าใจวิธีการเก็บข้อมูลที่ถูกต้องเป็นอย่างดี โดยในผู้ป่วยที่มีระดับการศึกษาในชั้นประถมศึกษา จะใช้การสัมภาษณ์แทน ใช้เวลาในการสัมภาษณ์ผู้ป่วยคนละประมาณ 20 นาที - 30 นาที รวมระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 10 สัปดาห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาศึกษาคะแนนในตอนต้นที่ 2 และตอนที่ 3 แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการเจาะบัตรคอมพิวเตอร์ เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไปนี้

- ตอนที่ 1 นำเสนอในรูปของอัตราส่วนร้อยละของสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 ทดสอบว่าการดูแลตนเองของผู้ป่วยที่มีกลุ่มอาการ เนปโฟรติกเกี่ยวข้องกับปัจจัยกัศจรรย์ต่าง ๆ หรือไม่ โดยการทดสอบค่า χ^2
- ตอนที่ 3 คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของระดับความรู้และระดับการดูแลตนเองของผู้ป่วยที่มีกลุ่มอาการ เนปโฟรติกโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน แล้วทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่คำนวณได้ในกรณีตัวอย่างประชากรมีขนาดเล็กโดยใช้ค่า t ที่ (t) ทดสอบ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ทดสอบความสัมพันธ์ของปัจจัยอิสระต่าง ๆ ที่แตกต่างกันกับระดับการดูแลตนเองของผู้ป่วย โดยใช้สูตร

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^c \frac{(O_{ij} - E_{ij})^2}{E_{ij}}$$

เมื่อ O_{ij} = ความถี่จากการสังเกตในแถวที่ i คอลัมน์ที่ j

E_{ij} = เป็นความถี่คาดหวังในแถวที่ i คอลัมน์ที่ j

r = เป็นจำนวนแถว

c = เป็นจำนวนคอลัมน์

2. หากความสัมพันธ์สหสัมพันธ์ของคะแนนการดูแลตนเองและคะแนนความรู้ของผู้ป่วยโดยใช้สูตร

$$r_{xy} = \frac{\sum (x - \bar{x})(y - \bar{y})}{N \sigma_x \sigma_y} = \frac{\sum xy}{N \sigma_x \sigma_y}$$

เมื่อ $\sigma_x = \sqrt{\frac{\sum x^2}{N}}$ = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ X

$\sigma_y = \sqrt{\frac{\sum y^2}{N}}$ = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ Y

¹ วิเชียร เกตุสิงห์, สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย (กรุงเทพมหานคร: กองวิจัยการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2524), หน้า 144.

² ประคอง กรรณสูต, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2517), หน้า 106.

- \bar{X} = ค่าเฉลี่ยของคะแนนการดูแลตนเอง
 \bar{Y} = ค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้โรคไต
 X = คะแนนการดูแลตนเองของกลุ่มตัวอย่าง
 Y = คะแนนความรู้เรื่องโรคไตของกลุ่มตัวอย่าง
 N = จำนวนตัวอย่างทั้งหมด

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เอส พี เอส เอส (SPSS Statistical Package for the Social Sciences) ที่สถาบันบริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (Computer Service Institution, Chulalongkorn University) เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าว โดยมีรหัสในการเจาะบัตรคอมพิวเตอร์และขั้นตอนสำคัญในการคำนวณคือ

1. การให้รหัส มีดังนี้

ตัวแปรที่ 1 เพศ แบ่งเป็น

เพศชาย ใช้รหัสเป็น 1

เพศหญิง ใช้รหัสเป็น 2

ตัวแปรที่ 2 อายุ แบ่งเป็น

15-20 ปี ใช้รหัสเป็น 1

21-45 ปี ใช้รหัสเป็น 2

45 ปีขึ้นไป ใช้รหัสเป็น 3

ตัวแปรที่ 3 การศึกษา แบ่งเป็น

ประถมศึกษา ใช้รหัสเป็น 1

มัธยมศึกษา ใช้รหัสเป็น 2

อุดมศึกษา ใช้รหัสเป็น 3

ตัวแปรที่ 4 รายได้ของครอบครัวต่อเดือน แบ่งเป็น
 ต่ำกว่า 2500 บาท ใช้รหัสเป็น 1
 2500-4000 บาท ใช้รหัสเป็น 2
 4001-6000 บาท ใช้รหัสเป็น 3

ตัวแปรที่ 5 ระยะเวลาที่เป็นโรค แบ่งเป็น
 ต่ำกว่า 2 ปี ใช้รหัสเป็น 1
 2-4 ปี ใช้รหัสเป็น 2
 4 ปีขึ้นไป ใช้รหัสเป็น 3

ตัวแปรที่ 6 จำนวนครั้งในการเข้ารับรักษาในโรงพยาบาล
 แบ่งออกเป็น
 ต่ำกว่า 2 ครั้ง ใช้รหัสเป็น 1
 2-3 ครั้ง ใช้รหัสเป็น 2
 4 ครั้งขึ้นไป ใช้รหัสเป็น 3

2. คำนวณหาระดับการดูแลตนเองและระดับความรู้เรื่องโรคไตของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การเทียบบัญญัติไครยางค์ คือ

คะแนนการดูแลตนเองทั้งหมด = 51 คะแนนคิดเป็นระดับคะแนนเต็ม = 3
 ถ้าผู้ป่วยได้คะแนนการดูแลตนเอง = 41 คะแนนจะคิดเป็นระดับคะแนน
 เท่าใด

เมื่อเข้าสู่หาค่าจะได้อดังนี้

$$\text{ระดับการดูแลตนเองของผู้ป่วย} = \frac{41 \times 3}{51} = 2.41$$

และการคำนวณหาระดับความรู้เรื่องโรคไตก็คำนวณได้ในทำนองเดียวกัน โดยมีคะแนนเต็มจากแบบสอบถามเท่ากับ 63 คะแนน (แบบสอบถามความรู้มีเท่ากับ 21 ข้อ) แล้วนำระดับความรู้และระดับการดูแลตนเองที่ได้มาแบ่งตามเกณฑ์ดังนี้

ถ้าได้ระดับคะแนนตั้งแต่ 0.00-1.55 คะแนน หมายถึง มีระดับความรู้หรือระดับการดูแลตนเองน้อย

ถ้าได้ระดับคะแนนตั้งแต่ 1.56-2.55 คะแนน หมายถึง มีระดับความรู้หรือการดูแลตนเองอยู่ในระดับปานกลาง

ถ้าได้ระดับคะแนนตั้งแต่ 2.56-3.00 คะแนน หมายถึง มีระดับความรู้หรือการดูแลตนเองอยู่ในระดับดี

3. หาค่าโคสแควร์โดยนับจำนวนความถี่ตามระดับการดูแลตนเองของผู้ป่วยแยกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ครอบครัวต่อเดือน ระยะเวลาที่เป็นโรค จำนวนครั้งที่รับเข้ารักษาในโรงพยาบาลที่แตก่างกัน

4. คำนวณหาค่าเฉลี่ยของคะแนนการดูแลตนเองของกลุ่มตัวอย่างได้ค่าเท่ากับ 37.9778 และคำนวณหาค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้เรื่องโรคไตของกลุ่มตัวอย่างได้ค่าเท่ากับ 37.4667

คำนวณหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการดูแลตนเองของผู้ป่วยได้ค่าเท่ากับ 4.9423 และคำนวณหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความรู้เรื่องโรคไตของกลุ่มตัวอย่างได้ค่าเท่ากับ 6.8993

5. คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนความรู้เรื่องโรคไตและคะแนนการดูแลตนเองของกลุ่มตัวอย่าง

6. คำนวณหาค่าเฉลี่ยของระดับคะแนนการดูแลตนเองของกลุ่มตัวอย่างได้ค่าเท่ากับ 2.1222 และค่าเฉลี่ยของระดับคะแนนความรู้เรื่องโรคไตของกลุ่มตัวอย่างได้ค่าเท่ากับ 1.6889

คำนวณหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับคะแนนการดูแลตนเองของกลุ่มตัวอย่างได้ค่าเท่ากับ 0.3294 และคำนวณหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับคะแนนความรู้เรื่องโรคไตของกลุ่มตัวอย่างได้ค่าเท่ากับ 0.4655